
Informacje Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

Nr 3

maj 1997

Przepraszamy za skutki awarii

Dyrekcja Biblioteki Głównej uprzejmie przeprasza wszystkich użytkowników Biblioteki Głównej, a zwłaszcza Czytelnia Czasopism Bieżących za utrudnienia w korzystaniu ze zbiorów.

Z przykrością zawiadamiamy, że wskutek awarii w Gmachu Głównym w dn. 31 marca zalane zostały niektóre pomieszczenia, w tym w Bibliotece przede wszystkim Czytelnia Czasopism Bieżących. Związana z tym konieczność przeprowadzenia remontu wymagała przeniesienia zbiorów w inne miejsce.

Dzięki zrozumieniu Władz Uczelni Biblioteka Główna otrzymała dodatkowe środki na zakup regałów kompaktowych, które zostały usytuowane na zapleczu Czytelni Ogólnej. Pozwoliło to na zacieśnienie Magazynu i umieszczenie czasopism bieżących w sposób, umożliwiający ich udostępnianie.

W związku z powyższym zawiadamiamy wszystkich użytkowników, że do czasu ukończenia remontu na I piętrze i uzyskania możliwości powtórnego przeniesienia zbiorów do pomieszczeń adaptowanych na Czytelnię Czasopism Bieżących, wszystkie czasopisma są udostępniane w jedynej, posiadanej obecnie przez Bibliotekę Główną czytelni, jaką jest Czytelnia Ogólna na parterze.

Zdajemy sobie sprawę, że ciasnota, gwar wynikający z połączenia funkcji Czytelni Ogólnej (Studenckiej) z Czytelnią Czasopism, brak bezpośredniego dostępu do czasopism bieżących, głośny kserograf, powodują duże utrudnienia przy korzystaniu z biblioteki, za co

jeszcze raz serdecznie przepraszamy i obiecujemy, że Dyrekcja i pracownicy biblioteki dołożą starań, aby zaistniałe warunki trwały jak najkrócej.

(Dyrektor BG)

Międzynarodowe Targi Książki

W dniach 15-19 maja 1997 r. odbędą się w Warszawie w Pałacu Kultury i Nauki 42 MIĘDZYNARODOWE TARGI KSIĄŻKI.

Organizatorem Targów jest ARS POLONA i Polska Izba Książki.

Uroczyste otwarcie Targów (tylko za zaproszeniami) nastąpi w dn. 14.05.br.

Targi odwiedzać będzie można od 15.05.1997 r. od godz. 10⁰⁰ - 19⁰⁰, a w dniach 16-17.05. w godz. 9⁰⁰-19⁰⁰.

Bilety jednorazowe normalne - w cenie 4,00 zł, ulgowe - w cenie 3,00 zł, karnety - po 12,00 zł są do nabycia w siedzibie ARS POLONA przy ul. Krakowskie Przedmieście 7 (pok. 237) lub będzie je można nabyć w kasach na terenie Targów.

(A.C.)

Zaproszenia na Targi

Biblioteka otrzymała zaproszenia do odwiedzenia na Targach stoisk firm:

- EBSCO - sektor B stoisko nr 414
 - IPS - sektor B stoisko nr 260
 - Kluwer Academic Publ. - sektor stoisko nr 155
-

- Lange & Springer - sektor B stoisko nr 245
- Swets & Zeitlinger - sektor B stoisko nr 256

Nadeszło również zaproszenie do odwiedzenia towarzyszącej Międzynarodowym Targom Książki IV Ogólnopolskiej Wystawy Ilustracji i Książki Artystycznej:

“Współczesna Polska Sztuka Książki”

Wystawa zorganizowana została przez Związek Polskich Artystów Plastyków - Okręg Warszawski, a czynna jest od 15 maja do 8 czerwca 1997 roku w godz. 13.00 do 18.00 (codziennie z wyjątkiem poniedziałków) przy ul. Mazowieckiej 11a.

Podwyżki uposażeń

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów i pismem Ministra Edukacji Narodowej nr DKWS/Pł-MM-36/97 z dnia 24.03.1997r. oraz w oparciu o Porozumienie Rektora Politechniki Warszawskiej z organizacjami zakładowymi NSZZ „Solidarność” i Związkiem Nauczycielstwa Polskiego - Dyrekcja Biblioteki Głównej dokonała podwyżek uposażenia dla pracowników Biblioteki Głównej.

Podwyżka składała się z dwóch części:

- A - waloryzacyjnej, obejmującej 65% przydzielonego limitu na pracownika
B - uznaniowej, obejmującej 35% limitu.

W wyniku uzgodnień ze związkami zawodowymi w Bibliotece Głównej przyjęto następujące zasady podziału w części B :

Podwyżki powinny objąć:

1. pracowników wyróżniających się w pracy, dyspozycyjnych.
2. pracowników wyróżniających się, idących w najbliższym czasie na emeryturę

Wysokość podwyżki w części B nie może być niższa niż 20 zł., wraz z pochodnymi.

Podwyżką w części B zostały objęte 56 osób, co stanowi 69% pracowników.

Projekt podwyżek został przekazany do Działu Ekonomicznego w celu sprawdzenia danych z punktu widzenia formalnego.

Po sprawdzeniu pracownicy będą indywidualnie zawiadamiani o przyznanej im podwyżce.

(Dyrektor BG)

Spotkanie dyrektorów

W dniu 4.04.br. odbyło się pierwsze spotkanie grupy przygotowującej Konferencję Dyrektorów Bibliotek szkół Wyższych. W spotkaniu wzięli udział wytypowani na Konferencji w Kielcach - Ameliówce dyrektorzy bibliotek wyższych uczelni: dyr. Grzegorz Bogdan, Elżbieta Dudzińska, Stefan Czaja, Jan Janiak i Danuta Kapinos.

Wstępnie zaproponowano organizację Konferencji Dyrektorów na 18.09.1997 r.

(Dyrektor BG)

Swets & Zeitlinger-warsztaty

W dniu 14 kwietnia 1997 r. w Bibliotece Głównej PW odbyło się spotkanie (siódme, począwszy od 1990 r.) przedstawicieli firmy SWETS z pracownikami bibliotek naukowych z całego kraju, którego współorganizatorem był Oddział Czasopism Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej. Miało ono charakter warsztatów.

W spotkaniu udział wzięło ponad 100 osób, w tym oprócz najliczniej zgromadzonych dyrektorów i pracowników bibliotek zaproszeni goście, m.in. Dyrektor Departamentu Nauki, Studiów i Analiz MEN mgr Stanisław Madej, Dyrektor Polskiej Fundacji Upowszechniania Nauki mgr Wojciech Wiśniewski, przedstawiciel MEN p.Lucjan Bibliński, a także pracownicy naukowcy Uczelni, członkowie Rady Bibliotecznej.

Otwarcia dokonał przewodniczący Rady Bibliotecznej prof. dr hab. Andrzej Makowski. Wszystkich zebranych powitała także mgr Elżbieta Dudzińska - dyrektor Biblioteki

Głównej PW, która podkreśliła korzyści dla obydwu stron, wynikające z możliwości bezpośredniego uczestnictwa w takich spotkaniach. Firma Swets & Zeitlinger dokłada starań, aby uatrakcyjnić spotkania i oprócz oferty związanej z prenumeratą czasopism zagranicznych proponowanej bibliotekom, sygnalizuje nowe trendy w bibliotekarstwie. W tym roku zaprezentowano system SwetsNet. Następnie głos zabrała pani Karin Lampe - dyrektor generalny Swets & Zeitlinger GmbH, we Frankfurcie.

Pani Lampe przedstawiła dalekowzroczne plany firmy Swets uwzględniające nowe oczekiwania bibliotek oraz możliwości udostępniania nowoczesnych serwisów. Omówiła także różnorodne czynniki, które wpływają na warunki prenumeraty czasopism. Kończąc swoje wystąpienie zaprosiła uczestników do obejrzenia prezentacji nowego serwisu on-line SwetsNet.

Prezentacji systemu i jego charakterystyki dokonała pani Angela Schilling. Przedstawiła ona w kilkunastu punktach zasadnicze cechy serwisu:

- jednolity katalog wszystkich dostępnych czasopism
- dostępność spisów treści dla wszystkich tytułów
- możliwość dostępu do abstraktów - dla niektórych tytułów
- możliwość wyboru pomiędzy dostępem do czasopism prenumerowanych przez bibliotekę a dostępem do całej bazy danych SwetsNet.

Pani Angela Schilling zreferowała także korzyści dla bibliotek wynikające z uzyskania dostępu do czasopism elektronicznych poprzez SwetsNet, m.in.:

- uproszczone procedury gromadzenia i czynności biurowe
- zamawianie, fakturowanie, doradztwo i informacja - w ramach jednej usługi

Serwis SwetsNet zostanie udostępniony w Internecie nieodpłatnie w ramach promocji, wszystkim zainteresowanym, w okresie od maja

do końca grudnia 1997 roku pod adresem: <http://www.swets.nl> - o przyznanie passwordu należy zwrócić się do firmy Swets.

Po prezentacji zachęcono uczestników do wzięcia udziału w dyskusji, którą poprowadził pan Jarosław Burczyk- przedstawiciel firmy Swets.

Spotkanie zakończyło się koktailem, na który pani Karin Lampe zaprosiła wszystkich uczestników spotkania. W miłej atmosferze można było wymienić się doświadczeniami, określić szczegółowo potrzeby i oczekiwania a także bezpośrednio porozmawiać z przedstawicielami firmy.

(A.T.)

Spotkanie z IPS

W dniu 23 kwietnia br. odbyło się w Politechnice Warszawskiej szóste, doroczne "Spotkanie z IPS", którego współorganizatorem był Oddział Czasopism Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej.

Obrady zaszczycili swoją obecnością: Prorektor do Spraw Nauki prof. dr hab. Władysław Włosiński, Dyrektor Departamentu Nauki, Studiów i Analiz MEN mgr Stanisław Madej, Naczelnik Wydziału Inwestycji KBN Maria Mirosława Laskowska, Prezes Polskiej Fundacji Upowszechniania Nauki prof. dr hab. Janusz Haman oraz Dyrektor mgr Wojciech Wiśniewskiego i mgr Elżbieta Mańkowska z Polskiej Fundacji Upowszechniania Nauki, doc. dr hab. Jacek Biłowicki z Centrum Upowszechniania Nauki PAN, oraz członkowie Rady Bibliotecznej Politechniki Warszawskiej.

Z zaproszenia skorzystało ponad 250 osób - przedstawicieli bibliotek z całego kraju.

Obrady otworzył Prorektor do Spraw Nauki Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. Władysław Włosiński. W pierwszej części (wspólnej) obrad głos zabrali; Dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej mgr Elżbieta Dudzińska, Prezes Zarządu IPS Grzegorz Majerowicz oraz Dyrektor

Departamentu Nauki, Studiów i Analiz MEN Stanisław Madej.

Przedstawiono ogólną sytuację na polskim rynku księgarskim. Poinformowano zebranych o bieżących działaniach Polskiej Izby Książki, w tym o nowych przepisach dotyczących egzemplarza obowiązkowego.

Następnie Zastępca Dyrektora Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej dr Grzegorz Płoszajski wygłosił referat zatytułowany "Dostarczanie dokumentów - jako uzupełnienie usług bibliotecznych oferowanych użytkownikom". Referat został z zainteresowaniem wysłuchany przez zgromadzonych i z pewnością będzie inspiracją do szerszego wprowadzenia "document delivery" przez biblioteki naukowe. Z kolei Mirosława Adamska poinformowała o ofercie eksportowej IPS a Ewa Kubasiak z Centrum Informacji o Książce przekazała informację o działalności Agencji Informacji Wydawniczej, która jest współautorem pierwszej polskiej bazy danych na CD-ROM, będącej odpowiednikiem Global Books in Print. Na zakończenie Marek Tobera dokonał prezentacji "Notesu Wydawniczego".

Po przerwie obrady toczyły się w zespołach roboczych. Największym zainteresowaniem cieszyły się obrady zespołów do spraw czasopism oraz zespołu do spraw nowych mediów. Obradom zespołu do spraw czasopism przewodniczyła Liliana Toczyska, która dokonała prezentacji zespołu zajmującego się sprawami realizacji prenumeraty czasopism w IPS. Przedstawiciel Polskiej Fundacji Upowszechniania Nauki mgr Elżbieta Mańkowska poinformowała zebranych o bieżących pracach Fundacji (m.in. sprawozdanie z rozdziału dotacji na import czasopism naukowych na 1997 rok a także przedstawiła ogólną informację o warunkach finansowania przedpłat na 1998 rok).

Równolegle w sali 152 toczyły się obrady zespołu do spraw książek, prowadzone przez Teresę Kozak, gdzie omówiono warunki zakupu książek oraz udziału IPS w 42 Międzynarodowych Targach Książki. W dyskusji wiele

uwagi poświęcono działalności promocyjnej firmy IPS, doskonaleniu dogodniejszych dla klientów systemów składania zamówień i reklamacji. Po przerwie obradował zespół do spraw nowych mediów, którego obrady prowadził Kazimierz Zwidryn. Obrady połączone były z prezentacją bazy SUPERLCCS (system klasyfikacji Biblioteki Kongresu) oraz baz z zakresu biologii, medycyny i nauk ścisłych (PASCAL, Dictionary of Organic Compounds).

Przez cały czas obrad czynne było stoisko z katalogami wydawniczymi i egzemplarzami okazowymi wydawnictw naukowych.

W Małej Auli przedstawiło także swoją ofertę dla bibliotek Międzynarodowe Centrum Budownictwa, specjalizujące się w dostawie i montażu nowoczesnych regałów kompaktowych firmy Constructor Group (przed zmianą nazwy Kasten-Høvik) z Norwegii.

(S.P.)

Spotkanie z NUFFIC

6 maja br. gościliśmy w Bibliotece Głównej PW panie: Marijke Delemarre oraz Xenię de Graaf z Holandii, którym towarzyszył Dyrektor Departamentu Nauki, Studiów i Analiz MEN mgr Stanisław Madej oraz p. mgr Maria Trąpczyńska z Centrum Informatycznego SGGW.

Obie panie pracują w NUFFIC - Netherlands Organization for International Cooperation in Higher Education w Departamencie „Central and Eastern Europe Desk - Department for International Academic Relations”. Pani Marijke Delemarre zajmuje się sprawami programu TEMPUS, a pani Xenia de Graaf bazami danych a przede wszystkim bazą „Ortelius”.

Naszym gościom podobały się bazy danych BG PW, szczególnie zaś te, które funkcjonują w Internecie jak: KATALOG książek, SYMPOzja, WYKAZ, a także przygotowywana

do udostępniania on-line baza DOKTO (prac doktorskich PW).

Pani Xenia de Graaf zaprezentowała także bazę danych Ortelius.

Ortelius jest bazą odpłatną, zawiera informacje dotyczące szkolnictwa wyższego w krajach przynależących do Unii Europejskiej. Obecnie prezentowana jest także w Internecie w wersji demonstracyjnej pod adresem:

<http://ortelius.unifi.it/>

(A.T.)

UKD - tezaurus

7 maja br. odbyło się spotkanie dyrektorów bibliotek uczestniczących w pracach dotyczących klasyfikacji UKD. W czasie spotkania omówiono sprawę zakupu programu THES do budowy tezaury w systemie ISIS pod warunkiem udostępnienia go do testowania i zapewnienia dokonania ewentualnych poprawek.

Koordynator Projektu - dyrektor BG Politechniki Krakowskiej mgr Marek Nahotko zapewnił, że szczegółową instrukcję tworzenia tezaury wykona Biblioteka Główna Politechniki Krakowskiej.

Na zaproszenie dyr. M.Nahotko w drugiej części spotkania wzięły udział p.Teresa Głowacka i p.Anna Paluszkiwicz z BUW, które zapoznały zebranych ze stanem prac nad kartoteką haseł wzorcowych i omówiły światowe i polskie tendencje w zakresie rzeczowego opracowania zbiorów. Wyraziły również obawę, czy prace podjęte przy opracowaniu nowego tezaury nie przekroczą możliwości zespołu, widząc w tym olbrzymi merytoryczny wysiłek, co w porównaniu z otrzymanymi efektami może się nie opłacać.

(A.W.)

INFORMACJE DLA BIBLIOTEKARZY

CZASO1 i CZASO2

Oddział Czasopism Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej informuje, że jest dostępna kopia zaktualizowanej bazy CZASO2, zawierająca informacje o prenumeracie czasopism polskich przez Bibliotekę Główną i biblioteki wydziałowe Politechniki Warszawskiej za lata 1994-1997. Istnieje także możliwość otrzymania kopii aktualizowanej w sposób ciągły bazy CZASO1 (katalog czasopism Biblioteki Głównej). Zainteresowane biblioteki proszone są o kontakt telefoniczny (tel.: 660-78-00).

(S.P.)

Ustawa o normalizacji

*Polski Komitet Normalizacyjny
Ośrodek Informacji i Dokumentacji
00-139 Warszawa, ul. Elektoralna 2.*

Z dniem 1 stycznia 1994 r. weszła w życie Ustawa o normalizacji z dnia 3 kwietnia 1993 r. (Dz.U.nr 55, poz.251) wprowadzająca zasadnicze zmiany w dotychczasowej organizacji prac normalizacyjnych w kraju.

Zamiast branżowych Ośrodków Normalizacyjnych zostały powołane Normalizacyjne Komisje Problemowe (NKP).

Z dziedziny informacji naukowo-technicznej działają dwie NKP:

- * nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji, której przewodniczącą jest Pani prof. dr hab. Marta Grabowska
- * nr 261 ds. Mikrografii, której przewodniczącą jest Pani dr Barbara Drewniewska-Idziak.

Przedmiotem działania NKP nr 242 jest normalizacja w zakresie: terminologii, kompozycji dokumentów, identyfikacji i opisu dokumentów, kodowania, konwersji pism, języków informacyjno-wyszukiwawczych,

przechowywania i konserwacji dokumentów oraz zastosowania komputerów w informacji.

NKP nr 261 zajmuje się normalizacją w zakresie: wymiarów i charakterystyk jakościowych mikroform i urządzeń (w tym wspomaganie komputerowe), zastosowania mikroform, terminologii oraz zagadnień prawnych dotyczących mikroform.

Obydwie NKP współpracują z odpowiednimi Komitetami Technicznymi Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej - ISO:

* ISO/TC 46 "Informacja i Dokumentacja" (NKP nr 242)

* ISO/TC 171 "Mikrografia" (NKP nr 261)

W ramach ww Komitetów Technicznych ISO jest opracowywanych coraz więcej norm dotyczących zastosowania techniki informatycznej w działalności informacyjnej oraz wspomaganie komputerowego w mikrografii.

W związku z tym staje się pilną potrzebą jak najszybsze rozszerzenie składu NKP i dokończenie specjalistów informatyków, którzy by brali udział m.in. w opiniowaniu dokumentów ISO oraz w opiniowaniu i opracowywaniu Polskich Norm wprowadzających najnowsze rozwiązania naukowo-techniczne zawarte w normach ISO.

Literatura fachowa

Zwracamy uwagę pracowników systemu biblioteczno-informacyjnego na następujące pozycje książkowe i artykuły z prasy fachowej:

1. W ramach serii "Propozycje i Materiały" rozpoczął się cykl wydawniczy poświęcony formatom i kartotekom haseł wzorcowych. Pierwszą pozycją jest "**Struktura danych Bibliograficznych w zintegrowanych systemach bibliecznych**" autorstwa **Anny Paluszkiewicz**. Praca stanowi wprowadzenie do problematyki, której poświęcone będą szczegółowe instrukcje i poradniki ukazujące

się w w/w serii wydawniczej przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

Książka podzielona jest na dwie części, z których pierwsza omawia strukturę danych w zautomatyzowanych katalogach bibliecznych, a w szczególności: strukturę danych w tradycyjnych katalogach kartkowych; strukturę danych w katalogach zautomatyzowanych bez kartotek haseł wzorcowych; strukturę danych w katalogach zautomatyzowanych wykorzystujących kartoteki haseł wzorcowych; hasła stosowane w katalogach zautomatyzowanych; strukturę i zawartość kartoteki haseł wzorcowych; korzyści wynikające ze stosowania haseł wzorcowych i warunki niezbędne do osiągnięcia tych korzyści; rodzaje kartotek wzorcowych i sposoby wykorzystania tych kartotek w katalogach zautomatyzowanych.

Druga część książki poświęcona jest formatom USMARC z uwzględnieniem: początków i ewolucji formatów USMARC; struktury rekordu w formacie USMARC; zawartości rekordu bibliograficznego; zawartości rekordu kartoteki haseł wzorcowych i jego powiązania z innymi rekordami; zawartości rekordu zasobu; zawartości rekordu symbolu klasyfikacyjnego i zawartości rekordu faktograficznego

2. W serii "Propozycje i materiały" ukazała się nowa publikacja "**Format USMARC rekordu bibliograficznego dla książki**" w opracowaniu **Marii Lenartowicz i Anny Paluszkiewicz**. Jest to poprawione i uzupełnione wydanie instrukcji pt. "Format USMARC opisu katalogowego książek" (Warszawa, 1993).

Nowe wydanie instrukcji uwzględnia:

- zmiany w formacie USMARC rekordu bibliograficznego wprowadzone w dokumentacji formatu opublikowanej w 1994 r. oraz w opublikowanych w 1995 i 1996 r. uzupełnieniach do tej dokumentacji

- uzupełnienia wynikające z opracowania projektu Polskiej Normy dotyczącej wyboru i formy hasła osobowego

- zmiany zachodzące w PN-N-01152-1: 1982

- zmiany wynikające z opublikowania “Zasad tworzenia kartotek wzorcowych haseł opisu bibliograficznego” (Warszawa, 1995)

- uściślenia i zmiany wynikające z dotychczasowych doświadczeń stosowania instrukcji przez biblioteki wykorzystujące oprogramowanie VTLS oraz z przyjęcia założenia, że instrukcja dotyczy katalogu online i nie uwzględnia potrzeb druku kart katalogowych ani jakichkolwiek spisów

W omawianej instrukcji wykorzystuje się tylko te pola, podpola i wartości wskaźników w rekordzie bibliograficznym USMARC, które dotyczą książek i są zgodne z zasadami przyjętymi przez współpracujące ze sobą biblioteki wyższych uczelni polskich.

3. Bieżącą informację o proponowanych i zatwierdzonych zmianach w formatach USMARC oraz pełny wykaz pól i podpól stosowanych w formatach USMARC znaleźć można na stronie WWW Biblioteki Kongresu pod adresem

<http://www.loc.gov/marc>

Pod tym adresem znaleźć można także informację o sposobie uzyskania wykazu trzyliterowych kodów języków: **USMARC Code Lists for Languages**, który należy stosować zamiast unieważnionej Polskiej Normy PN-N-09012: 1977.

4. W numerze 1/1997 “Bibliotekarza” ukazał się bardzo ciekawy artykuł **Katarzyny Jolanty Kuligowskiej pt. “Książka elektroniczna - chwilowa moda czy zwiastun rewolucji w bibliotekach?”**

Artykuł omawia:

- kolejną rewolucję w produkcji książek
- PostScript jako nowy standard opisu strony i przekazywania informacji w jej oryginalnym kształcie
- formaty PDF i EVY
- nowe postacie książki

Jak to wygląda w praktyce można przekonać się, wyszukując w zasobach Internetu

np. książkę s-f w formacie PDF “Transit to Scorpio”, dostępną pod adresem:

<http://www.savanti.com/epub/01.html>

5. W numerze 2/1997 “Bibliotekarza” wśród wielu ciekawych i godnych uwagi artykułów znajduje się m.in. artykuł **Ewy Krysiak pt. “Ciekawe strony WWW”**. Podane są w nim adresy stron WWW interesujące dla bibliotekarzy. Są to m.in.: adresy firmy Knight-Ridder Information, OCLC, Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Bibliotecznych IFLA, Fundacji George’a Sorosa i inne.

(A.W.)

